

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2025/11080-13 432.2

Deres ref. 202514086- **Dato** 07.12.2025
3

Høringsuttalelse - Utredningsprogram for Nedre Driva kraftverk i Drivavassdraget i Oppdal og Sunndal kommuner - Verneområdestyret for Trollheimen - NVE

Verneområdestyret for Trollheimen ønsker med dette å komme med høringsinnspill i forbindelse med planlegging og forprosjektering av nedre Driva kraftstasjon.

Verneområdestyret for Trollheimen har forvaltningsansvaret for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder (LVO), som vil bli berørt av eventuell igangsetting av forslagene som er sendt på høring. Formålet med Trollheimen og Innerdalen LVO er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler og et rikt plante- og dyreliv, og som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi.

Trollheimen og Innerdalen er landskapsvernområder med nasjonale natur og landskapskvaliteter, som er viktig å ivareta på vegne av sin egenverdi, arter og en rekke brukere og brukerinteresser. Vern er en varig beskyttelse mot inngrep som det her planlegges for, og det vil alltid være en øvelse på stram line når verneverdier skal settes opp mot kritisk samfunnsnødvendig infrastruktur, hvor begge sider må hensyntas. Med dette som bakteppe kommer vi til å gå gjennom de deler av prosjektet som direkte og indirekte påvirker verneverdiene i området. Dersom areal innenfor vernegrensen skades varig eller må tas ut av verneområdene må det vurderes i utredningsprogrammet hvordan og hvor dette kan erstattes av tilsvarende areal og naturkvaliteter andre steder.

1.0 Påvirkning og ferdsel i anleggsperioden og påfølgende tilsyn og drift.

1.1 Tverrslag Storlidalen, Tovatna og Langvatnet

Fra vernemyndighetens side er det av interesse å se på hvordan en endring vassføringen fra Langvatnet mot Tovatna vil påvirke landskap og vegetasjon i forhold til det opprinnelige, naturlige, og også at det belyses hvordan en reduserer påvirkningen av Renndalen /

Innerdalen ved å flytte vassføringen mot Tovatna. Her ønsker vi en vekting som tydelig viser hvordan naturen påvirkes ved dagens og ny løsning.

Det er store mengder masse som skal deponeres i Storlidalen. Storlidalen er en viktig innfallsport til Trollheimen. Massedeponiet, etablering og plassering av dette vil påvirke landskaps- og friluftskvalitetene ved denne innfallsporten. Derfor ønsker vi at dette skal visualiseres og presenteres for forvaltningsmyndighet, for å sikre at landskaps- og friluftskvalitetene ivaretas.

Ved anleggsarbeid i dette området (Tovatna - Langvatnet - Storlidalen), må sårbart naturmangfold og landskapskvaliteter ivaretas. Det samme gjelder tamreindrifta og tradisjonell beitenæring. Begge disse er helt nødvendige elementer i områdets fungerende økosystemer.

For best å kunne ivareta sensitive arter i området er det svært viktig å tilpasse transport og anleggsdrift både i forhold til tidspunkt og metode, til de utfordringene de sensitive artene har. Det gjelder både botanikk og fauna. I tillegg må arbeid og anleggsvirksomhet tilpasses beitenæringen i området. Det må derfor lages en driftsplan for anleggsperioden hvor de ovennevnte hensynene ivaretas, og konsekvensene for naturmangfold, naturtype og landskapskvaliteter belyses på kort og lang sikt.

Verneforskrifter og Naturmangfoldloven, spesielt §§ 8-12, må være førende for alt arbeid innenfor og i randsonen av verneområdet.

Alle endringer innenfor verneområdet, som terrengpåvirkninger, varige og forbigående anlegg, eventuelle endring i manøverreglementet for Tovatna og Langvatnet må belyses i forhold til verneverdiene i området.

Vi ønsker også en tentativ driftsplan med hensyn på tilsyn og vedlikehold av ferdig anlegg med vekt på behov for motorferdsel og senere inngrep.

1.2 Tverrslag Gresjo

Dette området er utvilsomt et landskap med store kvaliteter av nasjonal verdi. Derfor vil et evt. inngrep i dette området kreve svært gode forberedelser og planer i forbindelse med anleggsperioden og framtidig drift. Hensynet til landskapskvalitetene og naturmangfoldet vil bli vektet tungt fra vår side i denne planlagte delen, da dette i prinsippet er urørt natur med nasjonal høy verneverdi.

Det er her meget viktig med en god driftsplan i anleggsperioden og i tiden etterpå hvor valg av metoder, tidsperioder hele tiden må vurderes opp mot påvirkning av verneverdiene i området.

Alle varige og forbigående endringer innenfor verneområdet, som terrengpåvirkninger, varige og forbigående anlegg, påvirkning av naturmangfold og påvirkning av vassdraget nedstrøms må belyses. NML spesielt §§ 8-12 skal være førende for alt arbeid innenfor dette området. Vi ønsker også en tentativ driftsplan med hensyn på tilsyn og vedlikehold av ferdig anlegg med vekt på på motorferdsel og senere inngrep.

Vi ser at eventuelle inntak i bekkene i området Gresjo vil påvirke et vesentlig område innenfor Trollheimen landskapsvernområde med følge at det kan måtte medføre grenseendringer på verneområdet. Det må derfor tas med i utredningsprogrammet en vurdering av å skaffe et erstatningsareal for dette med tilsvarende areal og naturkvaliteter.

1.3 Endring av reguleringshøyde og manøvrereglementet for Gjevilvatnet
Gjevilvatnet og området rundt er en viktig randsone og buffersone for Trollheimen, friluftskvalitetene i dette området er tett koblet til Trollheimen og påvirker i stor grad opplevelseskvalitetene i denne delen av landskapsvernområdet. Fem meter senking av reguleringshøyden og konsekvensene det får må vurderes opp mot områdets landskaps og friluftskvaliteter. Miljødirektoratet har tidligere fastslått at Gjevilvatnet med omkringliggende fjellområder er et av landets mest attraktive natur og kulturlandskap. Dette må hensyntas når konsekvensene av ny reguleringshøyde skal vurderes.

2.0 Konsekvensutredningen

Det er ingen tvil om at oppgradering og utvidelse av allerede eksisterende kraftanlegg er viktige grep i et samfunn med et sterkt økende behov for grønn energi. Når dette i stor grad skjer innenfor et varig vernet område må det stilles store krav til konsekvensutredningen. På et så tidlig tidspunkt er det vanskelig å gå i detalj på hva konsekvensutredningsprogrammet bør inneholde. Vi ber tiltakshaver sette seg godt inn i hvilke verdier området har og vektlegge de i konsekvensutredningsprogrammet. I den fasen prosjektet nå går inn i legges grunnlaget for hvordan områdets verneverdier skal og må ivaretas gjennom hele prosjektet. Vi ser fram til tett og kontinuerlig dialog når KU programmet utarbeides, og stiller oss mer enn gjerne til disposisjon.

3.0 kommunikasjon og informasjonsarbeid

3.1 Bredde

Det er viktig i en tidlig fase å gå ut bredt med informasjon. Dette for å nå alle med forvaltningsansvar, formalkompetanse og realkompetanse. Det å ivareta og forvalte natur i et så komplekst område som Trollheimen, er både kunnskaps og erfaringsbasert. Ved å gå ut bredt og tidlig med informasjon og samtidig stimulere til innspill, vil vi kunne sikre et så komplett kunnskapsbilde som mulig om verdiene området har med hensyn på natur og landskap, og eventuelle konsekvenser for disse.

3.2 Kontinuitet i kommunikasjon med de med forvaltningsansvar

For at prosjektet skal unngå å «rote» seg inn i blindspor og unødvendige ressurs og «tidstjuver», anbefaler vi på det sterkeste å etablere åpne og kontinuerlige kommunikasjonslinjer med miljøansvarlig i de kommunene som blir berørt og forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen LVO.

4.0 Totalregnskapet - samfunnsgevinst versus naturtap

Samfunnets nesten uendelig økende behov for grønn energi legger stort press på verneverdig natur. Da vil det i prosjekt som dette være viktig å sette opp et regnestykke på det. Problemet er at dette ofte blir et regnestykke basert på verdisyn og skjønn uten to streker under svaret. Vi drister oss allikevel til å allerede nå å be tiltakshaver å se på samfunnsgevinsten av tverrslag Gresjo opp mot naturtapet. Dette inntaket gir en marginal økning i produksjonskapasitet (estimert 5%), men får store konsekvenser for landskapskvalitetene i området, med kraftig reduksjon/fravær av det spektakulære vassdraget Gresjo. Samtidig er det knyttet stor usikkerhet til hvilke konsekvenser det får for resten av vassdraget nedstrøms. Vi ønsker også å være tydelige på at konsekvensene av et regulert Langvatn må belyses med hensyn til eksisterende vassdrag nedstrøms både med dagens vassretning vestover og en eventuell endring av vassføring mot Tovatna.

5.0 Konklusjon

Vi er i utgangspunktet positiv til et prosjekt som med allerede eksisterende utbygging som ramme, kan utvikles videre til et betydelig tilskudd til samfunnets skrikende behov for grønn energi. Verneområdestyret ønsker på den andre side å være tydelige på at prosjektet berører sårbar og varig verna natur av stor nasjonal verdi, derfor må det stilles store krav til vurdering av hvilke deler av prosjektet som skal gjennomføres, og på hvilken måte dette kan gjøres med minst mulig konsekvenser for natur og miljø.

Med dette ønsker vi dere lykke til med det videre arbeidet - og håper på kontinuerlig og god dialog.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent